

**Najwyższa Izba Kontroli
Departament Komunikacji
i Systemów Transportowych**

Warszawa, dnia 13 kwietnia 2011 r.

**Pan
Tadeusz Jankowski
Wójt Gminy Krzymów**

KKT- 4114-02-10/2010
I/10/006

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Departament Komunikacji i Systemów Transportowych w Warszawie przeprowadziła kontrolę Urzędu Gminy w Krzymowie (zwanego dalej Urzędem) w zakresie przeprowadzania kontroli prędkości pojazdów uczestniczących w ruchu drogowym. Badaniami objęto lata 2009 - 2010.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole, podpisanym w dniu 7 stycznia 2011 r. Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze wystąpienie.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia działalność Urzędu w zakresie objętym kontrolą.

1. Kontrolę w zakresie przestrzegania przepisów ruchu drogowego przypisano w Urzędzie do zadań Straży Gminnej powołanej w kwietniu 2000 r. uchwałą Rady Gminy w Krzymowie. Przepisy art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o strażach gminnych² wymagały wcześniejszego zasięgnięcia opinii właściwego terytorialnie komendanta wojewódzkiego Policji. W toku kontroli ustalono, że pisemna opinia Wielkopolskiego Komendanta Policji w tej sprawie zaginęła w Urzędzie, w wyniku niezapewnienia odpowiednich warunków do

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz.U. z 1997 r. Nr 123, poz. 779 ze zm.

przechowywania dokumentacji i ochrony jej przed utratą. Stanowiło to naruszenie przepisu art. 6 § 1 ustawy z 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach³.

2. Kontrole prędkości pojazdów przy użyciu urządzenia samoczynnie rejestrującego wykroczenia polegające na przekraczaniu dozwolonych prędkości w ruchu drogowym (dalej fotoradaru) prowadzone były od 2010 r. Wykonywano je przy użyciu sprawnego urządzenia używanego przez Radarsystem Sp. z o.o. w Gdańsku z zachowaniem obowiązujących przepisów. Fotoradary funkcjonowały w miejscach i godzinach uzgodnionych wcześniej z Komendantem Miejskim Policji w Koninie.

Strażnicy wykonujący kontrole ruchu drogowego, czynności wyjaśniające oraz nakładający grzywny w drodze mandatu karnego posiadali do tego stosowne upoważnienia Komendanta Miejskiego Policji w Koninie oraz Wójta Gminy Krzymów.

W wyniku kontroli prędkości pojazdów przy użyciu fotoradaru Straż Gminna w Krzymowie w 2010 r. na kierujących pojazdami nałożyła 1.734 mandaty na łączną kwotę 290.900 zł. Wpływy z ww. mandatów w ciągu 11 miesięcy 2010 r. wyniosły 246,1 tys. zł. Wydatki na utrzymanie Straży Gminnej do 30 listopada 2010 r. wynosiły 167,2 tys. zł.

3. Z naruszeniem przepisów art. 4 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego⁴ Pan Wójt w lutym 2010 r. zawarł umowę z Radarsystem Sp. z o.o. w Gdańsku na tworzenie dokumentów potwierdzających popełnienie wykroczenia przez prowadzącego pojazd mechaniczny wraz z zapewnieniem zaplecza organizacyjnego i administracyjnego związanego z tą działalnością. W umowie tej ustalono, że Radarsystem otrzyma wynagrodzenie za te dokumentacje, za które Gmina Krzymów otrzyma wpływy z tytułu zapłaconych grzywien od ukaranych mandatami karnymi sprawców wykroczeń - co oznacza, że przewidziano udział podmiotu prywatnego we wpływach Gminy Krzymów uzyskiwanych z grzywien nakładanych w drodze mandatów karnych.

4. W postępowaniu mandatowym nie przestrzegano art. 97 § 1 oraz art. 99 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia⁵ w brzmieniu obowiązującym wg stanu prawnego do dnia 31 grudnia 2010 r. Działając nielegalnie nakładano grzywny w drodze mandatu karnego po upływie 30 dni od popełnienia wykroczenia. Działanie takie stwierdzono w 10 z 15 skontrolowanych postępowań mandatowych

³ Dz. U. z 2006 r. Nr 97, poz. 673

⁴ Dz.U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526 ze zm.

⁵ Dz.U. z 2008 r. Nr 133, poz. 848 ze zm.

prowadzonych w związku ze stwierdzonymi wykroczeniami polegającymi na przekraczaniu dozwolonej prędkości na drogach publicznych. W 3 spośród ww. 15 skontrolowanych postępowań, grzywna nałożona w drodze mandatu karnego zaocznego nie została opłacona przez sprawcę w ciągu 7 dni od wystawienia mandatu, a Pan Wójt nie wystąpił do sądu z wnioskiem o ukaranie sprawców tych wykroczeń. Nie zwrócono również 3 kwot wpłaconych na rachunek Urzędu po ww. terminie przez osoby, na które wystawiono te mandaty, mimo że w związku z nieuprawomocnieniem się mandatów, kwoty te stanowiły świadczenia nienależne wpłacone na poczet nieprawomocnych mandatów.

5. Poza Komendantem w Straży Gminnej w Krzymowie zatrudniony był jeden strażnik. W Straży Gminnej w Krzymowie strażnik ten zatrudniony był na 1/2 etatu i w tym samym okresie zatrudniony był jako strażnik gminny w 5 innych jednostkach straży gminnych, tj. w Starej Kiszewie na 1/8 etatu, w Kochanowicach na 1/8 etatu, w Nowych Ostrowach na 1/8 etatu, w Kęsowie na 1/4 etatu oraz w Skulsku na 1/4 etatu. Strażnik ten nie uzyskał pozwolenia Komendanta Straży Gminnej w Krzymowie na podjęcie innego zajęcia zarobkowego, co było wymagane przepisami art. 31 ustawy o strażach gminnych.

Ponadto strażnik ten naruszał dyscyplinę pracy nie wykonując pracy w obowiązującym wymiarze czasu. Podpisywał się na liście obecności, poświadczając tym podpisem 8 godzin pracy, gdy tymczasem pracy tej nie wykonywał. Świadczą o tym podpisy na listach obecności, które składał w tych samych dniach w różnych miejscach pracy. W okresie sierpień – wrzesień 2010 r. strażnik ten w 11 tych samych dniach podpisał się na listach obecności w dwóch strażach gminnych, w których był zatrudniony, a w jednym przypadku na listach obecności nawet w trzech strażach gminnych, poświadczając każdym z tych podpisów 8 godzin pracy. Przykładowo:

- w dniu 6 sierpnia 2010 r. strażnik gminny wg list obecności pełnił służbę w Krzymowie oraz w Starej Kiszewie (województwo Pomorskie). Dodatkowo miejscowości te są oddalone od siebie o 266 km, a pokonanie tej odległości samochodem osobowym zajęłoby około 4 godzin,
- w dniu 17 września 2010 r. wg list obecności strażnik pełnił służbę w Krzymowie, w Skulsku i w Nowych Ostrowach. Odległości pomiędzy tymi trzema miejscowościami to w sumie około 230 km.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

1. Wyeliminowanie wynagradzania usługodawców, warunkowanego uzyskaniem przez Gminę dochodów w wyniku świadczonych przez nich usług.
2. Podjęcie działań zapewniających, by strażnicy nie nakładali grzywien w drodze mandatu karnego po upływie ustawowego terminu na ich nałożenie.
3. Dokonywanie zwrotów wpłat wniesionych z tytułu grzywien nałożonych w drodze mandatu karnego zaocznego po 7 dniach od jego wystawienia i kierowanie w tych sprawach do sądów wniosków o ukaranie.
4. Zapewnienie odpowiedniego przechowywania oraz ochrony przed uszkodzeniem, zniszczeniem lub utratą dokumentacji nadsyłanej i składanej do Urzędu.
5. Egzekwowanie od pracownika zatrudnionego w charakterze strażnika wykonywania pracy w wyznaczonym przez Pana Wójta miejscu i czasie oraz przestrzegania obowiązków strażnika określonych w ustawie o strażach gminnych.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, zwraca się do Pana Wójta o przedstawienie w terminie 21 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Departamentu Komunikacji i Systemów Transportowych NIK, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.

DYREKTOR DEPARTAMENTU
Komunikacji i Systemów Transportowych,
z up.

Andrzej Witkowski
WICEDYREKTOR